KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 29 maja 2018 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 817)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz niektórych innych ustaw ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Ustawa zapewnia ramy prawne umożliwiające bezpośrednie stosowanie w krajowym porządku prawnym przepisów:

– rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/424 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń kolei linowych oraz uchylenia dyrektywy 2000/9/WE (Dz. Urz. UE L 81 z 31.03.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 266 z 31.09.2016, str. 8),
– rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/425 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie środków ochrony indywidualnej oraz uchylenia dyrektywy Rady 89/686/EWG (Dz. Urz. UE L 81 z 31.03.2016, str. 51),
– rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/426 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie urządzeń spalających paliwa gazowe oraz uchylenia dyrektywy 2009/142/WE (Dz. Urz. UE L 81 z 31.03.2016, str. 99).

Przepisy rozporządzeń 2016/424, 2016/425 i 2016/426 nakładają na państwa członkowskie obowiązek podjęcia działań w razie wystąpienia tzw. niezgodności formalnych.

Określeniem „niezgodności formalne” posługuje się rozporządzenie 2016/424 i 2016/425, natomiast w rozporządzeniu 2016/426 są one określone jako brak zgodności pod względem formalnym. Działania państw, w razie wystąpienia niezgodności formalnych, należy podjąć nawet wtedy, gdy wyrób jest zgodny z wymaganiami i nie stwarza zagrożenia.

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa, tel. 22 694-93-02, fax 22 694-91-06, e-mail: Maciej.Telec@senat.gov.pl

Państwa członkowskie mają ponadto obowiązek ustanowić przepisy dotyczące sankcji administracyjnych za naruszanie przez podmioty gospodarcze przepisów rozporządzeń 2016/424, 2016/425 i 2016/426, a także notyfikować takie przepisy Komisji Europejskiej w terminie do 21 marca 2018 r.

W związku z wejściem w życie wymienionych rozporządzeń, z dniem 21 kwietnia 2018 r. utraciły moc, wdrożone w przepisach ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności:

– dyrektywa Rady 89/686/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wyposażenia ochrony osobistej (Dz. Urz. UE L 399 z 20.12.1989, str. 18, z późn. zm.);
– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/9/WE z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do urządzeń kolei linowych przeznaczonych do przewozu osób (Dz. Urz. UE L 106 z 03.05.2000, str. 21, z późn. zm.);
– dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/142/WE z dnia 30 listopada 2009 r. odnosząca się do urządzeń spalających paliwa gazowe (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 10 z późn. zm.).

W przeciwieństwie do wdrożonych już wcześniej dyrektyw, rozporządzenia 2016/424, 2016/425 i 2016/426 stosuje się bezpośrednio. Ustawodawstwo krajowe, a w szczególności ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, wymagają zmian na tyle, na ile służą one wykonaniu tych rozporządzeń.

W związku z zastąpieniem dyrektyw przez bezpośrednio stosowane akty prawa UE, koleje linowe przeznaczone do przewozu osób, środki ochrony indywidualnej oraz urządzenia spalające paliwa gazowe, zostaną wyłączone spod regulacji ustawy o systemie oceny zgodności, natomiast w zakresie nieuregulowanym w prawie unijnym, zostaną objęte przepisami ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Konsekwencją nowelizacji ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, są zmiany:

– ustawy z dnia 21 marca 1991 r o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
– ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej;

- ustawy z dnia 11 maja 2001 r – Prawo o miarach;
- ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
- ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy;
- ustawy z dnia 2 grudnia 2016 r. o wyposażeniu morskim.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 62. posiedzeniu w dniu 10 maja br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 2376, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 19 marca 2018 r.). Rada Ministrów zadeklarowała, że projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy skierowany został do I czytania w Komisji Gospodarki i Rozwoju. Wprowadzone do noweli zmiany miały charakter technicznoprawny - m.in. zmieniono jej tytuł oraz kolejność nowelizowanych ustaw w ten sposób, aby odpowiadało to Zasadom techniki prawodawczej. Przyjęta została także poprawka zgłoszona do projektu w II czytaniu.

Za przyjęciem ustawy głosowało 430 posłów, przy 2 głosach przeciw i 2 wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

1) Zgodnie z art. 27 ust. 5 zdanie trzecie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (art. 1 pkt 7 lit. b noweli) „Do notyfikowanych jednostek oceniających zgodność, dla których wymagania i obowiązki określono w rozporządzeniu (UE) 2016/424, rozporządzeniu (UE) 2016/425 lub rozporządzeniu (UE) 2016/426, zdanie pierwsze i drugie stosuje się odpowiednio.”. Zdanie pierwsze i drugie nie stanowią jednak o notyfikowanych jednostkach oceniających, a o skutkach niespełnienia przez te jednostki warunków, o których mowa we wcześniejszych przepisach. Ponadto, w art. 27 w ust. 4 w pkt 1 mowa jest o wymaganiach określonych w wymienionych tam rozporządzeniach unijnych, a w ust. 5 – już o wymaganiach i obowiązkach.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 7w lit. b, zdanie trzecie otrzymuje brzmienie:

„W razie niewypełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/424,

rozporządzeniu (UE) 2016/425 lub rozporządzeniu (UE) 2016/426, zdanie pierwsze i drugie stosuje się odpowiednio.";

2) Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (art. 1 pkt 30 noweli), organ nadzoru rynku prowadzący postępowanie, w drodze decyzji, m.in. zakazuje udostępniania wyrobu. W przeciwieństwie do innych decyzji wydawanych w oparciu o ten przepis, decyzja o zakazie udostępniania wyrobu nie jest poprzedzona postanowieniem wzywającym do zaprzestania udostępniania i wyznaczającym termin na wykonanie postanowienia, o którym mowa w art. 82 ust.1.

Propozycja poprawki

w art. 1:

1) w pkt 29, w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) zaprzestania udostępniania wyrobu,";

2) w pkt 30 w lit. b, w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „wycofanie wyrobu z obrotu lub użytku," dodaje się wyrazy „zaprzestanie udostępniania wyrobu,";

3) w pkt 31 w lit. c, w ust. 4 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „wycofanie wyrobu z obrotu lub użytku," dodaje się wyrazy „zaprzestanie udostępniania wyrobu,";

3) W myśl art. 85 ust. 1 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (art. 1 pkt 31 lit. a noweli), organ nadzoru rynku wszczyna postępowanie z urzędu, w przypadku gdy ustalenia kontroli wskazują, że wprowadzony do obrotu lub oddany do użytku wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie **albo wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie i stwierdzono niezgodności formalne**. Literalna wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że postępowanie wszczyna się zawsze, jeżeli wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie. Stwierdzenie niezgodności formalnych nie stanowi samodzielnej przesłanki wszczęcia postępowania, tak więc zaznaczony fragment art. 85 ust. 1 należałoby wykreślić jako zbędny.

Z drugiej strony art. 85 ust. 4 nakazuje organowi wydanie odpowiedniej decyzji, jeżeli stwierdzono, że wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie, **a także w przypadku gdy stwierdzono niezgodności formalne**. W tym z kolei przepisie niezgodności formalne są już przesłanką niezależną.

Wychodząc z założenia, że właściwa jest ta druga konstrukcja, rozważyć należy przyjęcie następującej poprawki.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 31 w lit. a, w ust. 1 wyrazy „albo wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie i stwierdzono niezgodności formalne" zastępuje się wyrazami „, a także w przypadku gdy stwierdzono niezgodności formalne";

4) Zgodnie z art. 85 ust. 4 ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (art. 1 pkt 31 lit. c noweli), jeżeli stwierdzono, że wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie, a także w przypadku gdy stwierdzono niezgodności formalne, a strona postępowania**, o którym mowa w ust. 1,** nie przedstawiła dowodów (…) organ wydaje wskazaną w przepisie decyzję. Zaznaczony fragment odnosi się, jak się wydaje, do wyrobu a nie do strony postępowania.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 31 w lit. c, w ust. 4 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Jeżeli stwierdzono, że wyrób spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie, a także w przypadku gdy stwierdzono niezgodności formalne, a strona postępowania, o którym mowa w ust. 1," zastępuje się wyrazami „Jeżeli stwierdzono, że wyrób, o którym mowa w ust. 1 spełnia wymagania, a mimo to stwarza zagrożenie, a także w przypadku gdy stwierdzono niezgodności formalne, a strona postępowania";

5) W art. 12 w ust. 1 w pkt 1-5 noweli użyto określenia „spełnienie wymagań i z niestwarzanie niebezpieczeństwa, w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1". W ustawie o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku nie używa się jednak określenia „stwarzanie niebezpieczeństwa" a „stwarzanie zagrożenia". Aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych rozważyć należy przyjęcie poprawki ujednolicającej terminologię stosowaną w noweli.

Propozycja poprawki

w art. 12 w ust. 1 w pkt 1–5 wyrazy „niestwarzaniem niebezpieczeństwa" zastępuje się wyrazami „niestwarzaniem zagrożenia".

Maciej Telec

Główny legislator